BADANIA OPERACYJNE

Algorytm Symulowanego Wyżarzania(SA) dla Problemu Przypisania Pracowników w Czasie.

Antoni Kraczowski Jakub Kołton

SPIS TREŚCI

- o Poprawki wprowadzone do założeń
- Adaptacja algorytmu do rozpatrywanego problemu

Poprawki

STRUKTURY DANYCH

Maszyna – struktura posiadająca określone pola:

- koszt pracy wyrażony w złotówkach na jednostkę czasu;
- minimalna i maksymalna liczba pracowników potrzebna do obsługi stanowiska, minimalna zawsze zero;
- produktywność wyrażona w ilości produktu wytwarzanego na jednostkę czasu (np. kg/h).

STRUKTURY DANYCH

Pracownik – struktura posiadająca określone pola:

- doświadczenie współczynnik nie mniejszy niż 1, struktura mapująca doświadczenie pracownika na danej maszynie, określająca ile razy szybciej pracownik wykonuje pracę od niedoświadczonego pracownika;
- wynagrodzenie wyrażone w zł/h;
- ilość godzin przepracowanych na obecnej zmianie (nie może przekroczyć 8);
- ilość godzin po opuszczeniu zmiany (nie może być mniejsza niż 12 13), wykluczenie możliwości przypisania pracownika do pracy 2 razy w ten sam dzień;
- pracownicy mogą pracować tylko w systemach 4/8 godzin, wynika z kodeksu pracy i rodzajów umów zawieranych przez firmę

OGRANICZENIA

- o pracownik nie może pracować więcej niż 8 godzin od przyjścia na zmianę;
- pracownik nie może przyjść na kolejną zmianę jeżeli od zakończenia poprzedniej nie minęło co najmniej 12 13 godzin;
- o aby maszyna miała coś produkować musi być do niej przedzielona minimalna liczba pracowników;
- do jednej maszyny nie można przydzielić więcej pracowników niż wynosi maksymalna ilość potrzebna do obsługi;
- o jeden pracownik nie może być przydzielony do dwóch maszyn na raz.
- łączna ilość wyprodukowanych towarów nie może być mniejsza niż zamówiona przez zleceniodawcę

ADAPTACJA ALGORYTMU

Prawdopodobieństwo zmiany stanu

"The laws of thermodynamics state that at temperature T, the probability of a change in energy magnitude ΔE is given by 6"

$$p(\Delta E) = \exp\left(-\frac{\Delta E}{k_B T}\right) \tag{3}$$

"where $\Delta E = Ej - Ei$, Ei is the current energy state, Ej is a new energy state and kB is a physical constant known as Boltzmann constant."

Źródło: Siddique, N., & Adeli, H. (2016). Simulated Annealing, Its Variants and Engineering Applications. International Journal on Artificial Intelligence Tools, 25(06), 1630001. doi:10.1142/s0218213016300015

ALGORYTM SYMULOWANEGO WYŻARZANIA

```
Step 1: Randomly initialize x_i within the solution space
Initialize temperature T and set iteration counter k = 1

Step 2: Calculate f(x_i)

Step 3: Select x_i' = N(x_i)

Step 4: Calculate f(x_i')

Step 5: Calculate \Delta E = f(x_i) - f(x_i')

Calculate p(x) according to Eq. (3)

If f(x_i') < f(x_i)

x_i = x_i'

else if [rand[0, 1) < p(x)]

x_i = x_i'

f(x_i) = f(x_i')

Step 6: Decrease temperature according to a cooling function T = g(T, k)
```

Step 7: If termination condition is not met, k = k + 1 and Go to Step 3

Step 8: Return solution

- k– iterator kroku
- o x_i aktualne rozwiązanie
- $\circ$ f(x_i) funkcja celu
- N(x_i) wybór sąsiada rozwiązania
- p(x) prawdopodobieństwo zmiany stanu
- o g(T, k) funkcja chłodzenia

Źródło: Siddique, N., & Adeli, H. (2016). Simulated Annealing, Its Variants and Engineering Applications. International Journal on Artificial Intelligence Tools, 25(06), 1630001. doi:10.1142/s0218213016300015

Rozwiązanie dopuszczalne

- o Losowa macierz o wymiarach M x P x G
- $\circ$ Każdy M-ty wiersz zawiera od 0 do $P_{M_{max}}$ 1
- Każda P-ta kolumna zawiera co najwyżej jedną 1 i M-1 0(warunek pracy jednego pracownika na jednym stanowisku), kombinacje 1 i 0 w kolumnie dla zmieniającego się wymiaru g spełniają ograniczenia dotyczące pracowników
- Wymiar $G \leq T_{max}$, T_{max} to maksymalny czas realizacji zamówienia

WYBÓR ROZWIĄZANIA POCZĄTKOWEGO

- Może to być dowolna macierz spełniająca warunki rozwiązania dopuszczalnego
- Utworzenie "inteligentnego generatora" rozwiązań startowych
- Rozwiązanie startowe musi być dopuszczalne, ale nie powinno być bardzo optymalne, tak żeby algorytm mógł zadziałać poprawnie

Step 1: Randomly initialize x_i within the solution space

Initialize temperature T and set iteration counter k = 1

Step 2: Calculate $f(x_i)$

Wybór losowego sąsiada

- Zmiana alokacji jedynki
- Zmiana alokacji wielu jedynek na raz
- Zmiana przypisania pracownika do zmiany(tylko w wypadku nieliniowej funkcji kosztu pracy, dla liniowych kosztów brak zmiany funkcji celu)

Step 3: Select
$$x_i' = N(x_i)$$

AKCEPTACJA ZMIANY STANU

- Wyliczenie różnicy energii czyli różnicy funkcji celu rozwiązania i sąsiada
- Losowanie wartości na celu dopuszczenie przejścia do gorszego rozwiązania

Step 5: Calculate
$$\Delta E = f(x_i) - f(x_i')$$

Calculate $p(x)$ according to Eq. (3)
If $f(x_i') < f(x_i)$
 $x_i = x_i'$
else if $[rand[0, 1) < p(x)]$
 $x_i = x_i'$

CHŁODZENIE

 Funkcja, która zapewnia spadek wartości temperatury w kolejnych iteracjach

Step 6: Decrease temperature according to a cooling function T = g(T, k)

• Harmonogram Kirkpatricka:

$$T(k) = -\eta k + T_0$$

- o T₀ temperatura początkowa
- o η współczynnik chłodzenia wartość z przedziału (0, 1)
- o k−iterator
- o T(k) temperatura w k-tej iteracji

WARUNEK STOPU

- Osiągnięcie zadanej liczby iteracji
- Brak istotnej poprawy, przy braku kandydatów ze znacznie lepszą wartością funkcji celu

Step 7: If termination condition is not met, k = k + 1 and Go to Step 3